

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2961

Vragen van het lid **Erdmans** (JA21) aan de Minister van Klimaat en Groene Groei over *het artikel «EU-klimaatchef Wopke Hoekstra komt met ambitieus klimaatdoel voor 2040: 90 procent reductie; onbetaalbaar zeggen critici»* (ingezonden 3 juli 2025).

Antwoord van Minister **Hermans** (Klimaat en Groene Groei) (ontvangen 1 september 2025). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2024–2025, nr. 2887.

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel «EU-klimaatchef Wopke Hoekstra komt met ambitieus klimaatdoel voor 2040: 90 procent reductie; onbetaalbaar zeggen critici»¹?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Steunt u de oproep van de Franse president Emmanuel Macron dat Brussel helemaal geen nieuw doel hoeft voor te leggen op de klimaatop in de Braziliaanse stad Belém?

Antwoord 2

De oproep van de Franse president betrof de vraag of de besluitvorming over het EU-interne doel voor 2040 dat in de Europese Klimaatwet zal worden vastgelegd afgerond moet zijn vóór de klimaatop COP30. Samen met een groep van andere Europese landen zet Nederland zich ervoor in dat de EU *Nationally Determined Contribution* (NDC) voor 2035 wordt afgeleid van het EU-interne 2040 doel en daarmee in lijn is met wat volgens de wetenschap van een partij als de EU verwacht mag worden. Nederland steunt de duidelijkheid, en daarmee investeringszekerheid, die dit tussendoel biedt. Daarom is het wenselijk dat de besluitvorming over zowel het 2040 doel als over de EU NDC vóór de COP in Belém is afgerond. Beide voorstel-

¹ De Telegraaf, 2 juli 2025, «EU-klimaatchef Wopke Hoekstra komt met ambitieus klimaatdoel voor 2040: 90 procent reductie; onbetaalbaar zeggen critici». (www.telegraaf.nl/binnenland/eu-klimaatchef-wopke-hoekstra-komt-met-ambitieuus-klimaatdoel-voor-2040-90-procent-reductie-onbetaalbaar-zeggen-critici/74967853.html)

len zullen worden geagendeerd op een extra ingelaste Milieuraad op 18 september.²

In elk geval zullen alle partijen uit de Overeenkomst van Parijs vóór COP30 een NDC moeten vastleggen, waaronder de EU. In deze NDC beschrijven ze wat zij tot aan 2035 zullen doen om de wereldwijde opwarming van de aarde te beperken tot 1.5°C. Het is een verdragsrechtelijke verplichting om elke vijf jaar een dergelijke NDC in te dienen. Er is geen discussie binnen de Europese Unie (EU) over deze verplichting.

Vraag 3

Kunt u een inschatting maken van de economische schade en regeldruk voor het Nederlandse bedrijfsleven en de industrie als gevolg van het ophogen van de reductiedoelstelling naar 90% in 2040?

Antwoord 3

Zoals Draghi in zijn rapport reeds aangaf, is een toekomstbestendige, sterke en concurrerende Europese economie duurzaam. Decarbonisatie biedt kansen voor onze energieonafhankelijkheid, en economische groei voor de groene Europese industrie.

De afbouw van (geïmporteerde) fossiele brandstoffen en grondstoffen en opbouw van duurzame alternatieven versterkt enerzijds de onafhankelijkheid door diversificatie. Anderzijds worden de energiekosten op de lange termijn verlaagd. Hierbij wordt door de Commissie benadrukt dat de kosten van *het niets doen* tegen klimaatverandering significant hoger zijn dan de kosten van het klimaatbeleid zelf.³ Een tussendoel van netto 90%, zoals nu voorgesteld door de Commissie, draagt bij aan de voorspelbaarheid van beleid en investeringszekerheid voor bedrijven in deze transitie.

De Commissie heeft in de effectbeoordeling voor het 2040-doel reductie scenario's doorgerekend waaronder de voorgestelde netto 90%. De decarbonisatie van ons energiesysteem vergt investeringen die in alle voorgestelde paden naar klimaatneutraliteit moeten worden gedaan. De totale investeringskosten voor de periode tussen 2030 en 2050 zijn beheersbaar mits er wordt voldaan aan een aantal belangrijke randvoorwaarden zoals de volledige uitvoering van het EU-beleid richting 2030.^{4 5} Dit blijkt ook uit de doorberekening voor Nederland, door CE Delft.⁶

Om de haalbaarheid van het klimaatdoel voor 2040 verder te ondersteunen, richt de Commissie zich in verschillende voorstellen op het ondersteunen van bedrijven bij het oplossen van knelpunten in de energietransitie en het bevorderen van duurzame concurrentievermogen zoals hoge net- en aansluitkosten, versnelling van aanleg nieuwe energie infrastructuur, afhankelijkheid (van import) van fossiele brandstoffen en leveringszekerheid en een mondiaal gelijk speelveld.⁷ Ook heeft de Commissie aandacht voor vereenvoudiging, onder andere via de aankondiging van verschillende omnibuspakketten. Dit sluit aan bij de doelstelling van de Commissie om de administratieve lasten te verminderen met minstens 25% voor alle bedrijven en 35% voor het mkb.

Het recent gepubliceerde wetsvoorstel voor 2040 is door het kabinet beoordeeld volgens de gebruikelijke BNC-procedure, waarbij ook de gevolgen voor bedrijven, regeldruk en concurrentievermogen zijn meegenomen. Het BNC-fiche is reeds met de Tweede Kamer gedeeld.⁸

² Kamerstuk 2025D32477

³ BNC-fiche Kamerstuk 22 112, nr. 3916

⁴ Scenario (1) tot 80%, een lineair pad tussen doelen van 2030 en 2050, Scenario (2) 85% tot 90%, de verwachte reductie indien het huidige beleid wordt vastgehouden richting 2040, en Scenario (3) 90% tot 95%, het advies van de EU Wetenschappelijke Klimaatraad. De kosten zijn in alle scenario's vergelijkbaar.

⁵ SWD (2024) 64 final

⁶ CE Delft (2024) Impactanalyse Klimaatplan 2025–2035 Effecten op economie en brede welvaart

⁷ Het Kabinet verwelkomt hierbij ook de publicatie van de Clean Industrial Deal (BNC-fiche Kamerstuk 22 112, nr. 4020) en het Actieplan betaalbare energieprijzen (BNC-fiche Kamerstuk 22 112, nr. 4021) ter ondersteuning van de verduurzaming van de industrie in Europa.

⁸ Kamerstuk 22 112, nr. 4114

Vraag 4

Deelt u de zorg dat de keuze van de Europese Commissie om nu een extreem ambitieus klimaatdoel van 90% reductie naar voren te schuiven, terwijl grote delen van de wereld worstelen met oorlog, inflatie en energiezekerheid, het verkeerde signaal op het verkeerde moment is en dat het draagvlak onder burgers en ondernemers hierdoor verder onder druk komt te staan?

Antwoord 4

Het demissionaire kabinet deelt niet deze mening. Het kabinet benadrukt dat een 2040-doel een langetermijnperspectief biedt voor zowel bedrijven als consumenten, wat belangrijk is voor een stabiel en sterk investeringsklimaat. Verduurzaming draagt bij aan een weerbare economie, concurrentievermogen van bedrijven en strategische autonomie wat juist belangrijk is in de huidige geopolitieke situatie. De voortzetting van beleid lijkt dan ook brede steun te vinden onder burgers en bedrijven in Europa. Zo hebben recent meer dan 150 bedrijven en investeerders in een gezamenlijke brief opgeroepen tot een EU-emissiereductiedoel van ten minste 90% in 2040.⁹

Vraag 5

Ligt het gezien de bredere internationale situatie, met zorgen over energiezekerheid, concurrentiekracht en geopolitieke stabiliteit, niet voor de hand om klimaatdoelen verder aan te scherpen zonder brede analyse van de gevolgen? In hoeverre ziet u om de internationale context expliciet te betrekken bij de beoordeling van het nieuwe klimaatdoel?

Antwoord 5

In de effectbeoordeling van de Europese Commissie waar het voorstel op is gebaseerd, is expliciet gekeken naar de bredere internationale situatie en de zorgen over energiezekerheid, concurrentiekracht en geopolitieke stabiliteit. Wetenschappelijke onderzoeken tonen aan dat, hoe hoger de gemiddelde temperatuurstijging boven de grens van 1,5 graad Celsius uitkomt, des te groter de ontwrichting van het dagelijks leven, het verdienvermogen, en de wereldwijde stabiliteit zal zijn. Voor de EU is een tussendoel van netto-90% in 2040 een bijdrage in lijn met de vereisten om deze impact te minimaliseren. De gevolgen van klimaatverandering zorgen ook in Nederland voor oplopende kosten. Na de Russische invasie in Oekraïne heeft de EU bovendien moeten constateren dat de import van fossiele brandstoffen een ongewenste afhankelijkheid creëert, en dat versnelde uitrol van hernieuwbare energie op eigen grondgebied juist bijdraagt aan energiezekerheid. De huidige geopolitieke situatie benadrukt het belang van tijdige voorbereiding om weerbaar te zijn tegen verdere instabiliteit. In geval van klimaatverandering kan dit het best bij de bron worden aangepakt, door de uitstoot van broeikasgassen in internationaal verband snel omlaag te brengen.

Vraag 6

Hoe geeft u richting het Nederlandse bedrijfsleven invulling aan haar verantwoordelijkheid om duidelijkheid te bieden over de betekenis en mogelijke gevolgen van het nieuwe EU-voorstel? Wat mogen bedrijven op dit moment verwachten aan inzet, duiding en vertegenwoordiging van hun belangen richting Brussel?

Antwoord 6

Het kabinet zet zich in voor de verduurzaming, weerbaarheid en concurrentievermogen van bedrijven in Nederland en Europa. Het tussendoel voor 2040 staat hierbij niet in de weg, maar ondersteunt deze inzet. Het tussendoel draagt bij aan de investeringszekerheid van bedrijven richting klimaatneutraliteit, zoals ook wordt benadrukt door de Commissie.¹⁰ De afbouw van fossiele afhankelijkheid van bedrijven is van belang voor hun weerbaarheid en concurrentievermogen. Tegelijkertijd ziet het kabinet dat het concurrentievermogen van bedrijven ook onder druk staat door hoge energieprijzen en overproductie door bedrijven uit derde landen. Het is daarom van belang dat bedrijven worden onder-

⁹ Corporate Leaders Group (2025) business_and_investor_letter_2040_climate_target.pdf

¹⁰ SWD(2024)63

steund in de transitie zodat zij hun concurrentievermogen kunnen behouden. Het kabinet spant zich in voor het op orde brengen van de randvoorwaarden voor verduurzaming en concurrentievermogen bij verdere uitwerking van Europees beleid, zoals de voorstellen voortkomend uit de CID.

Vraag 7

Welke stappen zet u, binnen uw demissionaire bevoegdheden, om richting de Europese Commissie en Eurocommissaris Hoekstra te laten blijken dat het voorgestelde klimaatdoel van 90% in 2040 voor Nederland niet acceptabel is?

Antwoord 7

Het kabinet levert zijn bijdrage aan de Europese doelen om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit te bereiken en ten minste netto 55% broeikasgasemissiereductie te realiseren in 2030. Het recent gepubliceerde wetsvoorstel voor 2040 is door het kabinet beoordeeld volgens de gebruikelijke BNC-procedure en reeds met de Kamer gedeeld.

Voor het kabinet staat centraal om cf. motie Erkens¹¹ te pleiten voor een stevig uitvoeringspakket om knelpunten in de transitie aan te pakken. Zo vraagt het kabinet om een Europese aanpak voor hoge netwerktarieven en een sterkere harmonisatie van de methodologie voor netwerktarieven, ondersteuning bij het mitigeren van netcongestie, samenwerking bij de uitrol van (grensoverschrijdende) infrastructuur voor energie en CO₂, het versnellen en stroomlijnen van vergunningprocedures, en het waarborgen van voldoende beschikbaarheid van financiering, duurzame energie en grondstoffen. Nederland zal zijn bijdrage leveren aan het Europese doel, maar het kabinet heeft ervoor gekozen om geen nationaal tussendoel voor 2040 vast te leggen in de Nederlandse Klimaatwet.

Vraag 8

Wil dit kabinet zich ondubbelzinnig uitspreken dat zij niet staat achter een nieuwe klimaatdoelstelling van 90% reductie in 2040? Zo ja, welke concrete acties gaat dit kabinet nemen om te zorgen dat het plan van Hoekstra geen doorgang gaat vinden?

Antwoord 8

Zie het antwoord op vraag 7. Het recent gepubliceerde wetsvoorstel, met daarin een Europees bindende klimaatdoelstelling voor 2040, is middels het gebruikelijke BNC-fiche met de Kamer gedeeld.

¹¹ Kamerstuk 31 793, nr. 271